

Nexans Halden AS
Knivsøyveien
1788 HALDEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Susanne Brix Røed, 32266741

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i sjø ved Nexans i Halden kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Nexans Norway og gir tillatelse med bakgrunn i visse vilkår til arbeider i sjø ved Nexans i Halden kommune.

Tillatelse med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren varsler at Nexans Norway skal betale kr. 67 600,- for behandling av søknaden. Fris for å gi uttalelse til det varslede vedtaket er 23.09.2021.

Vedtaket om tillatelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Statsforvalteren i Oslo og Viken viser til søknad om tillatelse etter forurensningsloven¹ fra Multiconsult AS, på vegne av Nexans Norway, datert 16.02.2021, der det søkes om tillatelse til å utføre arbeider i sjø i forbindelse med etablering av ny og større kai ved Nexans (gbnr. 52/6,7) i Halden kommune. Vi viser også til sakens øvrige dokumenter mottatt frem til 01.09.2021.

Bakgrunn

Nexans Norway AS skal utbedre kaianlegget sitt ved Sorgenfribukta tilknyttet fabrikkområdet i Halden. Tiltaket består av oppgradering og utvidelse av totalt fire områder av eksisterende kai, samt etableringen av 7 moringer på sjøbunnen. Utvidelse av kaianlegget er nødvendig da dagens kai er i dårlig forfatning og ikke har tilstrekkelig lastekapasitet og dybde i front for å kunne håndtere dagens krav til utlasting av fabrikkens produkter.

¹ L13.03.1981 nr. 6 Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven).

Det skal spuntes og fylles ut ved A1 (Hovedkaia) og A2 (Atlantis) for å lage større kai, og det skal fylles ut med masser bak spunt. Ved A3 (Korea) skal det mudres og sprenges, og ved A4 (AKPO) skal det mudres og sprenges foran spunt, og fylles ut bak. Det skal i tillegg settes ned peler ved Hovedkaia og Atlantis, henholdsvis 89 og 27 stålkjernepeler. Planlagt mudring ved området er ca. 2 200 m³ masser, og det skal sprenges til sammen inntil 2 500 m³ berg. Utfyllingen skal være på ca. 7 000 m³. Arealet som blir berørt er ca. 1 650 m². Vi viser til situasjonskartet sendt inn fra Nexans, og legger til grunn at arbeidene blir gjennomført i henhold til dette.

Høring

Søknaden fra Nexans Norway AS har vært på høring i tidsrommet 03.03.2021 – 05.04.2021, og ble kunngjort på Statsforvalterens nettside, jf. forurensningsforskriften § 36-8. Vi har mottatt 8 høringsuttalelser. Høringsuttalelsene fra Strømstad kommune og Länsstyrelsen Västra Götland kom på svensk, men blir her gjengitt på norsk. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene og Nexans svar.

Strømstad kommune

- De mener det ikke har blitt gjennomført en risikovurdering, særlig med tanke på det verdifulle naturområde på svenske-siden som er innlemmet som et Natura 2000-område. Særlig skal rev-bestanden, blåskjellbanker, torsk, laks og ål bevares. Området brukes også til friluftsliv, turisme og ubrutt kunst. Det er satt som mål at Iddefjorden skal holde god økologisk og kjemisk tilstand, noe Norge skal bidra med.

Svar: Undersøkelsen er utført iht. norske lovverk og veiledere. Veileder M-350/2015 «Veileder for håndtering av sediment» er lagt til grunn for undersøkelsen. Dette er et tiltak i kategorien «Mellomstore tiltak» (>1000 m² og < 30 000m²), og er et typisk prosjekt som omhandler utbedring av industri- og trafikkhavner. For slike prosjekter angir veilederen at det må gjennomføres sedimentundersøkelser for å avklare forurensningsgrad og massedisponering. Før oppstart av arbeidene, når det er avklart hvilket utstyr som skal benyttes, vil det iht. internkontrollforskriften § 5 gjennomføres en risikovurdering.

Når det gjelder vår vurdering av ESPOO-konvensjonens anvendelse, forstår vi det slik at det er norske myndigheter som part som må vurdere om kravene som stilles i konvensjonen er oppfylt som f.eks. å «treffe alle nødvendige og effektive tiltak (lovmessige, administrative eller andre tiltak) for å gjennomføre bestemmelsene i denne Konvensjonen for å forhindre, redusere og kontrollere vesentlige, negative grenseoverskridende miljøvirkninger fra påtenkt virksomhet». Vi forstår det slik at norske myndigheter som part må vurdere om de aktuelle forebyggende tiltak er i samsvar med de krav og retningslinjer som konvensjonen oppstiller. Vi ber Statsforvalteren bekrefte om dette er riktig forståelse og om Statsforvalteren har vurdert at vi har oppfylt disse kravene med en begrunnelse.

- Strømstad kommune spør hvorfor det kun har blitt tatt prøver i de øverste 20 cm av tiltaksområdet. Alle prøvepunkter viser forurensning i høyeste tilstandsklasse, mye på grunn av høye TBT-verdier.

Svar: Det er kun krav om å utføre undersøkelser i øvre 20 cm i henhold til M-350, og det ble dermed brukt en van veen grabb i denne undersøkelsen. Ved gjennomføring av en rekke undersøkelser i norske fjorder ser man at TBT gjerne er knyttet til øvre lag, og ikke ned i dypere sedimentdyp (hvor man gjerne finner høyere konsentrasjoner av PAHer og tungmetaller). Vi mistenker at det er høyere forurensning lenger ned av andre miljøgifter enn TBT, og alle masser vil behandles som sterkt forurenset, om ikke supplerende kjemiske analyser dokumenterer at massene kan ansees som rene. Det vil gjennomføres sluttprøvetaking etter mudring for å avklare eventuell forurensning i ny sjøbunn.

- Det savnes en detaljert redegjørelse for hvilke avbøtende tiltak som skal gjennomføres. Strømstad mener at en slik vurdering bør inngå i risikovurderingen.

Svar: Produsent av siltgardin velges av entreprenør, som enda ikke er valgt for jobben. Siltgarden skal være tett, forankres til bunn og land, og holdes tett under arbeidene. Erfaringer fra bruk av siltgardiner i andre prosjekter er at den effektivt hindrer partikkelspredning. For å dokumentere at siltgarden har ønsket effekt, vil det gjennomføres kontinuerlig overvåkning av partikkelnivå utenfor siltgarden iht. «NS 9433:2017 Turbiditetsovervåkning av tiltak i vannforekomster». Dersom partikkelnivået utenfor siltgarden stiger over 5 NTU sammenlignet med målinger i et område upåvirket av anleggsarbeidene, vil arbeidene stanses inntil årsak er klarlagt, tiltak iverksatt, og målinger av partikkelnivå igjen er tilfredsstillende. Risikovurdering vil bli utført før oppstart for å avklare om det er behov for ytterligere avbøtende tiltak utover bruk av siltgardin og turbiditetsovervåkning.

- Strømstad kommune mener at det vil være uunngåelig at det ikke må legges nye masser på bunnen etter at forurensete masser har blitt eksponert etter mudring. De mangler en detaljert beskrivelse av dette.

Svar: Framfor kaiene Korea og Akpo skal det mudres til berg, deretter sprenges det ytterligere ut i berg til oppnådd dybde. Også de utsprengte massene fjernes. Ved Hovedkaia er det noen få punkter som ikke ligger dypt nok, og disse områdene vil mudres bort. Dersom det er krav om tildekking, vil det følgelig mudres tilstrekkelig, slik at tildekkingen ikke påvirker seilingsdybden.

- Etter det Strømstad kommune ser, så skal tiltakshaver forankre syv nye fortøyninger i havbunnen 100-200 meter utenfor kaia. De mangler en forklaring på hvordan skip skal fortøyes ved disse. Dersom det er lange kjettinger som skal ligge langs bunnen, vil disse påvirke de forurensete sedimentene.

Svar: Multiconsult er i gang med en utredning av partikkelspredning ved hjelp av analytiske beregninger av synkehastighet. Utredningen ettersendes Statsforvalter så raskt den foreligger, antatt i løpet av 3 uker.

- Vil tiltaket føre til økt trafikk i Iddefjorden til og fra Nexans Norway AS? Økt trafikk til og fra virksomheten kan bety en økning i miljøpåvirkningen på Iddefjorden, og et behov for å foreta ytterligere nasjonale vurderinger, undersøkelser og tiltak.

Svar: Etter pålegg fra Statsforvalteren er Nexans pliktige til å legge ut alle skipsanløp på nett. Alle skipsanløp 1 måned frem i tid blir derfor lagt ut på nexans.no. Alle fartøy som kommer for å hente

produkter ved Nexans' fabrikk i Halden er risikovurdert i prosjektene av Nexans og de som har ansvar for fartøyene. Dette for å minimere risiko ved både anløp, forankring, lasting og utskipning. Nexans har alltid helse, miljø og sikkerhet som høyeste prioritet og har forpliktet seg til å være karbonnøytrale innen 2030. Vårt miljøengasjement viser seg også i oppgraderingen av vårt kaianlegg som også inkluderer et fullverdig landstrømanlegg, slik at våre egne skip kan ligge på landstrøm og utføre utlasting av kabel ved å benytte landstrøm istedenfor skipenes egne dieselgeneratorer.

Derfor er Nexans veldig opptatt av å etablere en sikker kai med riktig dimensjoner for Nexans' egne og andres kabelleggingsfartøy, noe som er formålet med dette prosjektet. Nexans' strategi er å bidra til elektrifisering av verden «Electrify the future», og det investeres store beløp ved Nexans' fabrikk i Halden for å øke produksjonskapasiteten på kraftoverføringskabler til både offshore vindmølleparker, mellomlandsforbindelser og landoverføring for å bidra til det grønne skiftet over hele verden. Satsningen vil sannsynligvis føre til økt transport i fjorden, men angående økt trafikk i Ringdalsfjorden (innseiling til Halden) er det viktig å henvise til den nylig utførte rapporten «Samfunnsøkonomisk analyse – tiltakspakke 22: innseiling til Halden». Denne ble utarbeidet som en del av NTP-arbeidet 2022-2033 der Kystverket så på utbedringer av lengre strekninger og farleder. Rapporten ble utarbeidet av Menon på bestilling fra Kystverket.

Länsstyrelsen Västra Götland

- Det aktuelle området innenfor den svenske Natura-2000 områdets rev-habitat. I bevaringsplanen for Natura-2000 området står det at naturtypen er følsom for blant annet dårlig vannsirkulasjon, dårlig vannstatus, eutrofiering, turbiditet, økt sedimentering og mekanisk påvirkning. Planlagt tiltak risikerer å påvirke flere av de nevnte faktorene. Søker burde derfor redegjøre for risikoen som er involvert i arbeidet og den mulige innvirkningen på sensitive arter og naturtyper. Det er en overhengende risiko for å spre potensielt forurenset sediment over på svensk side, og påvirke Natura-2000 området. Länsstyrelsen mener det bør gjennomføres en spredningsmodell. Særlig er det bekymring for en bestand av nakensnegl rundt Svarte Jan fyr på den svenske siden, ettersom disse nakensneglene kun har blitt observert i Iddefjorden og er unikt for området.

Svar: Multiconsult er i gang med en utredning av om tiltaket påvirker generell vannsirkulasjon og strømforhold. Utredningen har blitt sendt til Statsforvalter.

- Iddefjorden har fått utilfredsstillende økologisk tilstand på grunn av eutrofiering, og «dårlig» kjemisk tilstand grunnet høye nivåer av Hg, bromerte difenyletere, PAH og TBT. Søknaden indikerer at dypere sedimenter kan ha høyere konsentrasjoner av forurensning. Det er størst betydning at spredning og tilgjengelighet av forurensete sedimenter ikke skjer. Kontrollprogrammet bør inneholde kontinuerlig måling av turbiditet og forurensning av særlig TBT og PAH i vannmassen, samt grenseverdier og retningslinjer for disse.

Svar: Miljøgifter vil i all hovedsak være bundet til partikler, og i liten grad løst i vannfasen. Ved å gjennomføre arbeidet i sjø innenfor lukket og tett siltgardin som forhindrer spredning av forurensete partikler, vil man unngå spredning av forurensning til andre områder. For å overvåke at siltgardinen har ønsket funksjon, vil det gjennomføres kontinuerlig, online overvåkning av turbiditet utenfor tiltaksområdet, iht. retningslinjer for turbiditetsovervåkning angitt i «NS 9433:2017

Turbiditetsovervåkning av tiltak i vannforekomster». Ved overskridelser av anbefalte grenseverdier vil entreprenør og byggherre varsles med sms og e-post, og arbeidene stanses inntil årsak er kartlagt, og avbøtende tiltak iverksatt. Erfaringer fra eksempelvis bruk av siltgardin i indre Oslofjord ved gravearbeider ved Gressholmen hvor det oppsto algeoppblomstring innenfor siltgarden, indikerer at de danner en svært effektiv barriere mellom tiltaksområdet og utenforliggende områder. Det finnes ikke etter hva vi kjenner til metoder for kontinuerlig online overvåkning av TBT og PAH i vannsøyle, men ved å ha kontroll på at det ikke forekommer partikkelspredning, vil risikoen for spredning av forurensning etter vår vurdering være svært lav.

- Tid for gjennomføring av tiltaket er ikke presentert i handlingsplanen, og Länsstyrelsen påpeker at det er av stor viktighet at arbeidene utføres med best mulig beskyttelse og forhåndsregler. Arbeidet skal kun utføres i rolige værforhold, for å beskytte det verdifulle plante- og dyrelivet som er i nærheten av tiltaksområdet.

Svar: Arbeidene vil tilstrebes å gjennomføres under rolig vær og vindforhold. Det vil også tas hensyn under vandringsperiode for anadrom fisk og fuglers hekkeperiode.

- Iddefjordens rike forekomster av ulike fiskearter, og hvordan de kan påvirkes, er dårlig belyst. Dette gjelder blant annet fjordens betydning for trekkfisk på vei til Enningdalsälven. Länsstyrelsen uttaler at den største trusselen mot miljøene i Iddefjorden er ulike former for utnyttelse som ødelegger eller forstyrrer naturtypens struktur og forandrer vanngjennomstrømningen ved for eksempel å utvide farleden ved Halden, eller bygge ut brygger, pirer eller kaier. Beskrivelse av behovet og fordelene av det planlagte tiltaket bør angis fra et større perspektiv. Det bør gis en beskrivelse der nytten av tiltaket veies opp mot de negative sidene til tiltaket. Tiltaket som skal gjennomføres er en del av et større arbeid, og de ser derfor at det ikke bør gjøres inngrep før søknaden om utvidelse av farleden er avgjort.

Svar: Kystverkets ønskede prosjekt med utdyping av terskler i Ringdalsfjorden og mulig utfylling ved Nexans har ingen sammenheng med de tiltakene som det nå er søkt om tillatelse til. De omsøkte arbeidene forventes ikke å kunne forandre strømforhold i tiltaksområdet eller fjorden, men det er igangsatt en utredning for å avklare om denne antakelsen stemmer.

Naturvernforbundet i Halden

- Naturvernforbundet i Halden skriver at det skal komme klart frem av søknaden hvor massene skal leveres/dumpes. De nevner at det ligger sårbare gytebekker 2 og 4 km fra Nexans, og at dette er sårbare områder som må hensyntas. I tillegg ligger Knivsøya og Knivsøyholmene 200 m på utsiden av Nexans. På disse øyene er det lagt til rette for friluftsliv og rekreasjon. Omsøkt inngrep vil frigjøre store mengder forurenset masse, og det vil være vanskelig å kontrollere dette under vann på tross av siltgardin og/eller boblegardin. Nærheten til Knivsøya og sjøområdene rundt er derfor meget bekymringsfullt. Det marine miljøet og artsmangfoldet i gjorden og rundt Knivsøya er godt dokumentert, og består i hovedsak av filtrerende dyr, blant annet korall, skjell, krepsdyr, mosdyr og svamp. Naturvernforbundet mener at nedslamming eller forgiftning av dette området i en anleggsperiode vil være katastrofal for hele fjorden.

Svar: Tiltakshaver svarer at det stilles krav til entreprenør om at de skal forholde seg til norsk miljøregelverk, og at oppmudrede masser skal leveres til et godkjent mottak som har tillatelse etter forurensingsloven til å ta imot forurensete masser. Det vil være entreprenør som inngår avtale med mottak, og mottak vil derfor ikke være klart før entreprenør er valgt. Det vil brukes siltgardin i hele anleggsperioden for blant annet å skåne disse gytebekkene. Og det vil tilstrebes å unngå støyende arbeider nattestid, eller i vandringsperioder for gytebekker. Tiltaket vil ikke være av en slik art at det gir en negativ påvirkning av rekreasjon og friluftsliv i dette området. Det vil brukes siltgardin for å hindre at forurensning og partikler spres seg og fører til en økt forslamning av badevannet. Forurensning vil i all hovedsak være bundet til partikler, som hindres fra spredning ved bruk av siltgardin. Overvåking av turbiditet under anleggsgjennomføring vil sikre at man har kontroll på at partikler ikke spres til andre områder.

NVE

- NVE kan ikke se at det ligger ved noen geotekniske vurderinger knyttet til områdestabilitet. Mudrings- og utfyllingsarbeider kan påvirke skråningsstabiliteten negativt. Det er derfor viktig at det blir tatt tilstrekkelig hensyn til områdestabiliteten i prosjektet, jf. pbl. § 28-1 om krav til sikker byggegrunn.

Svar: Tiltakshaver svarer at det er gjennomført grunnundersøkelser som en del av forprosjektet. Disse har ikke påvist sprøbruddmateriale, men det er bløt leire i området. I skisseprosjektet var det lagt opp til mudring til faste masser og tradisjonell fylling for kaiene Korea og Akpo. I forprosjektet ble det vurdert som for kostbart, samt for stor usikkerhet med tanke på midlertidig stabilitet ved mudring. Det ble derfor endret til en spuntkonstruksjon som forankres i berg. Både stag og fot forankres i berg. Øvrige kaier fundamenteres på peler til berg, og horisontalforankring via stag/betongbjelker til berg. Områdestabilitet ansees ivaretatt

Fiskeridirektoratet

- Fiskeridirektoratet skriver at det må stilles strenge krav for å redusere utslipp til sjø fra tiltak som er skadelig for naturmiljøet, og som kan ha negative konsekvenser for gyte- og oppvekstområder for marine organismer og fiskerier i området. Tiltaket må gjennomføres på en skånsom måte, slik at omliggende naturmiljø i så liten grad som mulig påvirkes.

Svar: Tiltakshaver svarer at det vil gjennomføres tiltak for å unngå spredning av forurensning til utenforliggende områder.

Viken Fylkeskommune

- Viken Fylkeskommune minner om at Tistaelva, i nærheten av tiltaksområdet, er et anadromt laks- og sjøørretvassdrag. Tiltaket må ikke medføre negative konsekvenser for Tistaelva og gyteområdene i fjorden. Eventuell gjennomføring av tiltak må gjøres på en måte som ikke forverrer tilstanden i vannforekomsten eller gjør det vanskeligere å nå miljømålene. Det forventes at Statsforvalteren stiller krav om avbøtende tiltak og overvåking i arbeidsperioden, og etter at arbeidene er avsluttet

Svar: Tiltakshaver svarer at tiltakene ikke vil medføre en forverring av miljøtilstand, eller gi negative konsekvenser for oppnåelse av miljømål for Tistaelva eller andre miljømål fastsatt i regionale planer for vannforvaltning. Det vil gjennomføres overvåkning mht. spredning av partikler under anleggsfasen. Etter at arbeidene er avsluttet planlegges det gjennomføring av sluttkontroll av ny sjøbunn, for å påse at arbeidene ikke har medført en forverring av kjemisk tilstand i sedimentene.

Kystverket

- Kystverket påpeker at tiltaket er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14. Søknaden skal behandles av Kystverket.

Svar: Tiltakshaver svarer at tiltaket er omsøkt etter havne- og farvannsloven, og at søknaden ligger til behandling hos Kystverket.

Norsk Maritimt Museum

- Norsk Maritimt Museum har ingen innvendinger til tiltaket da de har gjennomført en registrert i området tidligere.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

For å følge opp vannforskriftens² §§ 4 og 12 om miljømål for overflatevann, som sier at «*tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand*», settes det stadig strengere krav til gjennomførelse av fysiske tiltak i sjø og vassdrag. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurderinger knyttet til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Det er virkningene av det omsøkte tiltaket på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom tiltakshaver senere ønsker å gjennomføre tiltaket på en annen måte en beskrevet i søknaden må det søkes på nytt.

Lovgrunnlag og myndighet

Det aktuelle tiltaket krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for arbeider som kan medføre forurensning i sjø, jf. rundskriv T-3/12.

² Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften).

Forurensningsforskriften kapittel 22 fastsetter et generelt forbud mot mudring og utfylling fra sjøgående fartøy. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slike aktiviteter i medhold av § 22-6.

Vurdering av forurensningspotensialet

Fysiske tiltak i sjø og vassdrag som mudring, sprengning og utfylling påvirker vannmiljøet. En konsekvens av slike tiltak kan være at sediment virvles opp og at omkringliggende områder nedslammes. Fysiske tiltak i forurenset sediment kan i tillegg medføre spredning av tungmetaller og organiske miljøgifter. Det ble tatt 6 sedimentprøver, med 4 replikater fra hvert punkt i tiltaksområdet. Resultatet viste arsen, kadmium, bly og sink opp til tilstandsklasse III (moderat), PAH ble funnet opp til tilstandsklasse III og IV (dårlig), og TBT ble funnet i tilstandsklasse V (svært dårlig) i alle prøvene. Det ble kun tatt prøver i de øverste 20 cm, men Statsforvalteren vurderer at det ikke er behov for å undersøke dypere ettersom alle massene skal behandles som sterkt forurensede.

Statsforvalteren vurderer at det er stor fare for å spre forurensning gjennom båttrafikk inn og ut av området. Det settes derfor krav til prøvetaking av bunnssubstratet etter mudring. Dersom muddermasser etter mudring er forurenset av tilstandsklasse III – V etter tiltaksgjennomføringer skal det dekkes til med 30 cm ikke-forurensede masser i tilstandsklasse I eller II.

Ettersom det er påvist at sedimentet i tiltaksområdet er forurenset, vurderer Statsforvalteren at det er viktig at tiltakshaver gjennomfører avbøtende tiltak for å hindre partikkelspredning til vannmiljøet. Det skal etableres dobbel siltgardin som partikkelsperre for å holde partikler tilbake under anleggsarbeidene.

Statsforvalteren vurderer også at det er nødvendig å overvåke partikkelspredningen under anleggsarbeidene, og stiller derfor også krav om bruk av turbiditetsmålere. Turbiditeten skal måles ved en stasjon som er direkte påvirket av anleggsarbeidene og ved en referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene. Hvis turbiditeten overstiger 5 NTU over referansenivået i 20 minutter, må arbeidene stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien. Det tillates ikke arbeid i sjø dersom turbiditetsmålerne er ute av drift.

Før det skal sprenge, skal muddermasser fjernes for å unngå spredning av forurenset sediment. For å begrense støy fra sprengningsarbeidene stilles det krav om at ladningene må detoneres sekvensielt for å redusere styrken på sjokkbølgen. Før sprengningsarbeidene begynner, må fugler, fisk og/eller sjøpattedyr skremmes vekk fra området. Dette kan for eksempel gjøres ved å detonere en liten ladning i vannet kort tid før hovedladningen sprenge. Statsforvalteren stiller også krav om at tiltakshaver benytter den sprengningsteknikken som gir minst trykkbølger i vannet og minst mulig bruk av sprengstoff. Eventuelt avfall fra sprengstoffet (sprengtråd, fôringsrør og liknende) må samles opp.

Oppgravde masser fra sjø er å anse som et næringsavfall og skal leveres til godkjent mottak eller gjenbrukes i henhold til avfallsregelverket. Oppgravde masser i dårligere tilstandsklasse enn I-II i henhold til M-608/2016 skal leveres til godkjent mottak med tillatelse etter forurensningsloven. Tiltakshaver er ansvarlig for at mottaket har rett tillatelse. Forurensede masser må oppbevares i tett

oppsamlingsarrangement til enhver tid. Dersom det er usikkert om mudrede masser er å anse som fri for forurensning, må de oppbevares i tett oppsamlingsarrangement til massene er blitt karakterisert.

Moringer som skal forankres i sjøbunn må i minst mulig grad bevege seg rundt og virvle opp forurensede masser. Hvis det er fare for å spre forurensede sedimenter ved nedsetting av moringer, må det benyttes siltgardin.

Tiltakshaver plikter å dokumentere hvor alle avfallsfraksjoner og overskuddsmasser er levert, og at eventuelt farlig avfall blir deklartert gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfold skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse, økologisk tilstand og effekten av eventuelle påvirkninger.

I Miljødirektoratets database Naturbase (2021) ligger det ingen naturtyper innenfor tiltaksområdet, men det er derimot funnet arter av nasjonal forvaltningsinteresse innenfor området, blant annet bustkrans, sanglerke og vipe. I høringsuttalelsene har vi fått vite at det på svenske-siden i utkant av tiltaksområde er verdifulle naturområder som er innlemmet som et Natura 2000-område. Her er det viktige rev-bestander, blåskjellbanker, nakensnegl, torsk, laks og ål som må bevares. Området brukes også til friluftsliv, turisme og ubrutt kunst. Statsforvalteren vurderer at tiltaket vil ha en påvirkning på det biologiske mangfoldet, men at vilkår satt i tillatelsen vil begrense de negative påvirkninger på artene og naturområdet rundt. Vi vurderer også at samfunnsnyttene oppveier negative påvirkningen på det biologiske mangfoldet.

Vi mener det er viktig å fokusere på at alle tiltak i sjø og vassdrag er med på å øke den samlede belastningen på en resipient og på det biologiske mangfoldet. Ved fastsetting av vilkår har derfor Statsforvalteren lagt vekt på prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Vi minner også om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 11. Tiltakshaver plikter også å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder slik at en unngår eller begrenser skadevirkninger på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Vurdering etter vannforskriften

I databasen Vann-Nett ligger tiltaksområdene innenfor resipienten Iddefjorden hovedbasseng (0101010202-1-C), og er klassifisert som en sterkt ferskvannspåvirket fjord innenfor vannområdet Haldenvassdraget. Resipienten har «moderat» økologisk tilstand grunnet dårlig tilstand av totalfosfor, norsk kvalitetsindeks NQ11 og NSI for marin bløtbunnsfauna, samt svært dårlig siktedyp. Resipienten har «dårlig» kjemisk tilstand grunnet funn av arsenikk, kobber, sink og kadmium.

Resipienten er også i middels grad påvirket av diffus avrenning fra fulldyrket mark, punktutslipp fra industri (IED) og punktutslipp fra renseanlegg 150000 PE.

Statsforvalteren mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse, og forutsatt at tiltaket gjennomføres i tråd med vilkår i tillatelsen, ikke vil foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomsten. For at det skal være snakk om en forringelse etter vannforskriftens bestemmelser, må den negative påvirkningen være av en viss varighet (utover anleggsperioden). Vi er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse i denne saken.

Forhold til plan

Halden kommune bekrefter i brev av 19.02.2021 at eiendommen omfattes av reguleringsplan «Omregulering Nexans II», plan ID G-671. Tiltaket som skal gjennomføres ligger innenfor områder avsatt til industri, kai og havneområde i sjø. Kommunen anser at den planlagte virksomheten med mudring og utfylling er i tråd med gjeldende plangrunnlag. Bygningsmyndigheten ga i vedtak den 13.01.2021 dispensasjon fra arealformålet «havneområde i sjø», da kaifronten ved hovedkaien (kaien lengst sør) vil overskride arealformålet «havneområde i sjø» med 1-2 meter. Det er videre gitt rammetillatelse til utvidelse av kaianlegget, vesentlig terrenginngrep (fylling og mudring) og etablering av moringer i vedtak den 16.02.2021.

Samfunnsmessige hensyn

Samfunnsnyttene ved å oppgradere kaianlegget til Nexans, herunder plassering av nye moringer, vil være Nexans' strategi om å bidra til elektrifisering av verden «Electrify the future». Det investeres store beløp ved Nexans' fabrikk i Halden for å øke produksjonskapasiteten på kraftoverføringskabler til både offshore vindmølleparker, mellomlandsforbindelser og landoverføring for å bidra til det grønne skiftet over hele verden. Ettersom det vil komme større skip inn til Halden, vil det være nyttig for Nexans å utvide kaianlegget for å ta imot disse.

Konklusjon

Statsforvalteren har vurdert søknaden og lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Statsforvalteren gir på bakgrunn av dette tillatelse til Nexans Norway AS til arbeider i sjø ved Nexans i Halden kommune. Det forutsettes at tiltaket gjennomføres i samsvar med vilkårene i tillatelsen og forurensningsregelverket for øvrig.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir Nexans Norway AS tillatelse til arbeider i sjø ved Nexans i Halden kommune i forbindelse med utbedring av kaianlegget. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tillatelsen etter forurensningsloven, jf. forurensningsforskriften § 39-3. Vi viser til varsel om gebyr datert 18.02.2021, der det ble varslet sats 6 som i 2021 utgjør kr. 33 800,- for behandling av søknaden. Ettersom saken har vært større enn først antatt, og vi har brukt mer ressurser på vedtaket, varsles det en høyere gebyrsats.

Vi varsler følgende vedtak: Nexans Norway AS skal betale kr. 67 600,- i gebyr for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Dette tilsvarer gebyrsats 5 i forurensningsforskriften § 39-4. Eventuelle kommentarer til varselet om fastsettelse av gebyrsats sendes Statsforvalteren innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forvaltningsloven § 16.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Susanne Brix Røed
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Tillatelse etter forurensningsloven til arbeider i sø ved Nexans i Halden kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. § 16, og i medhold av forskrift 1. juli 2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), kapittel 22. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis tiltakshaver ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må tiltakshaver i god tid søke om endring av tillatelsen. Tiltakshaver bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata:

Tiltakshaver: Nexans Norway AS
Tiltakshavers adresse: Knivsøyveien, 1788 Halden
Org. nummer: 973129686
Tiltaksområde: Nexans
NACE-kode og bransje: 27.320 - Produksjon av andre elektroniske og elektriske ledninger og kabler

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer: 2021.0734.T		Anleggsnummer: 3001.0114.01
Tillatelse første gang gitt: 09.09.2021	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret:
Hilde Sundt Skålevåg seksjonssjef		Susanne Brix Røed rådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring

Innholdsfortegnelse

1	Tillatelsens ramme	3
1	Generelle vilkår	3
1.1	Gjennomføring av tiltak.....	3
1.2	Sikring av tiltaksområdet	3
1.3	Varsling av tiltaksgjennomføring	3
1.4	Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen	3
1.5	Utslippsbegrensninger	4
1.6	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	4
1.7	Endring av vilkår	4
1.8	Plikt til forebyggende vedlikehold	4
1.9	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	4
1.10	Internkontroll	4
1.11	Hensyn til friluftsliv og naturmiljø	5
1.12	Tilsyn	5
2	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning	5
2.1	Miljørisikoanalyse	5
2.2	Forebyggende tiltak	5
2.3	Etablering av beredskap	5
2.4	Varsling av akutt forurensning	5
3	Mudring av masser.....	6
3.1	Håndtering av mudrede masser	6
3.2	Sprengning	6
3.3	Prøvetaking av ny sedimentbunn	7
4	Utfylling av masser	7
4.1	Gjennomføring av utfyllingen.....	7
4.2	Krav til utfyllingsmasser	7
5	Kontroll og overvåking.....	8
5.1	Overvåking	8
5.2	Kvalitetssikring av målingene	8
6	Støy/undervannsstøy	8
7	Rapportering	9

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gis i forbindelse med utbedring av Nexan Norway AS sitt kaianlegg ved Sorgenfribukta i Halden kommune. Det gis tillatelse til følgende:

- Spunting og utfylling ved A1 (Hovedkaia) og A2 (Atlantis), samt fylling av masser bak spunten. Areal berørt er 2350 m² ved A1, og 1250 m² ved A2.
- Mudring, sprengning og spunting ved A3 (Korea) og A4 (AKPO). Ved A4 (AKPO) skal det også fylles ut masser bak spunt. Areal berørt er 850 m² ved A3 og 1100 m² ved A4.
- Nedsetting av peler ved Hovedkaia og Atlantis, henholdsvis 89 og 27 stålkjernerpeler.
- Tillatelsen omfatter i tillegg 7 moringer som skal settes på havbunnen i henhold til situasjonskart.

Det gis totalt tillatelse til mudring av ca. 2 200 m³ masser, samt sprengning av inntill 2 500 m³ berg. Det gis også tillatelse til utfylling av inntil 7000 m³ masser innenfor et område på 1 650 m².

Det skal gjennomføres turbiditetsmålinger mens arbeidene pågår, og alle arbeider i sjø skal gjennomføres innenfor dobbel partikkelsperre. Dette gjøres for å sikre at det ikke spres partikler ut av tiltaksområdet. Det tillates ikke å arbeide i sjø dersom turbiditetsmålere er ute av funksjon. Det skal kun gjennomføres tiltak i sjø under rolige vindforhold.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og frem til tiltaket er gjennomført (med forbud i perioden 15. mai – 1. september).

Nexans Norway AS, heretter kalt tiltakshaver, er ansvarlig for at vilkår i tillatelsen overholdes.

1 Generelle vilkår

1.1 Gjennomføring av tiltak

Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknaden, dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvalteren. Vesentlige endringer i forutsetningene i forhold til det som er oppgitt i søknaden tas opp med Statsforvalteren i god tid før endringene vil bli gjort gjeldende.

1.2 Sikring av tiltaksområdet

De deler av tiltaksområdet hvor det aktivt utføres arbeid på land og i sjø, skal holdes avsperrert og ikke være tilgjengelig for allmennheten.

1.3 Varsling av tiltaksgjennomføring

Tiltakshaver skal varsle Statsforvalteren senest 1 uke før tiltaket settes i gang og når tiltaket er avsluttet.

1.4 Ansvar for overholdelse av vilkår i tillatelsen

Tiltakshaver er ansvarlig for at alle vilkårene i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

1.5 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 8. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 7.

Borekaks og borevann kan ikke slippes til resipient dersom det overskrider tilstandsklasse II i M-608/2016. Da må det leveres til godkjent mottak, eller gjennomgå rensing før utslipp så det tilfredsstiller tilstandsklasse II, jf. M-608/2016.

1.6 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

1.7 Endring av vilkår

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatelsen tilbake, dersom vilkår gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Statsforvalteren har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidene.

1.8 Plikt til forebyggende vedlikehold

Tiltakshaver skal sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

1.9 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter tiltakshaver så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Tiltakshaver skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 3.4.

1.10 Internkontroll

Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at utøvende entreprenør overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Tiltakshaver plikter å holde internkontrollen oppdatert.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av vilkår 2.4.

1.11 Hensyn til friluftsliv og naturmiljø

Ved gjennomføring av tiltaket må tiltakshaver tilpasse arbeidet og ta hensyn til friluftsliv og naturmiljø i området.

1.12 Tilsyn

Tiltakshaver plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

2 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

2.1 Miljørisikoanalyse

Tiltakshaver skal gjennomføre en miljørisikoanalyse, og vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved tiltaket som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på tiltakshavers område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Tiltakshaver skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

2.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal tiltakshaver iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Tiltakshaver skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

2.3 Etablering av beredskap

Tiltakshaver skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som tiltaket til enhver tid representerer.

2.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller. Kystverket er rette myndighet for akutt forurensning, og skal kontaktes på følgende telefonnummer: 33 03 48 00, eller e-post: vakt@kystverket.no.

² Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

3 Mudring av masser

Opptak av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Det skal velges en mudringsteknologi som gir lite spredning av sedimenter, og som er optimal med hensyn til vanninnhold for videre håndtering av massene. Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen.

For å hindre spredning av partikler skal det etableres en avskjærende dobbel partikkelsperre i ytterkant av tiltaksområdet, samt måles turbiditet. Partikkelsperren må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må partikkelsperren fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler. Dersom det påtreffes avfall/plast skal dette sorteres fra og leveres til godkjent avfallsmotta. Dersom det påtreffes avfall i overskuddsmasser skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Mengder og tidspunkt for opptak av masser, samt mudringsdybde og mudringssted skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 7. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Dersom det oppstår avvik under arbeidene må dette journalføres og rapporteres i henhold til vilkår 7. Det må fremgå tydelig hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.

3.1 Håndtering av mudrede masser

Mudrede sedimenter og sprengte masser er å anse som et næringsavfall, og må leveres til godkjent mottak deponi/ behandlingsanlegg som har tillatelse etter forurensningsloven til å ta imot de aktuelle massene, eller nyttiggjøres, jf. forurensningsloven § 32.

Mudrede sedimenter i klasse III lavere skal leveres til godkjent mottak. Mudrede sedimenter som er å anse som farlig avfall (tilstandsklasse 5), jf. Miljødirektoratet sin veileder for *grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota* (M-608/2016), skal avfallsdeklarerer og leveres til godkjent mottak. Avfallsdeklarerer gjøres gjennom www.avfallsdeklarerer.no.

3.2 Sprengning

Sedimenter på fjell som skal sprenges, skal fjernes før sprengning. Muddermasser skal håndteres som punkt 3.1. For å begrense støy fra sprengningsarbeidene stilles det krav om at ladningene må detoneres sekvensielt for å redusere styrken på sjokkbølgen. Før sprengningsarbeidene begynner, må fugler, fisk og/eller sjøpattedyr skremmes vekk fra området. Dette gjøres ved å detonere en liten ladning i vannet kort tid før hovedladningen sprenges. Statsforvalteren stiller også krav om at tiltakshaver benytter den sprengningsteknikken som gir minst trykkbølger i vannet og minst mulig bruk av sprengstoff. Eventuelt avfall fra sprengstoffet (sprengtråd, føringsrør og liknende) må samles opp.

For å hindre spredning av partikler skal det etableres en avskjærende dobbel partikkelsperre i ytterkant av tiltaksområdet, samt måles turbiditet. Partikkelsperren må dekke hele vannsøylen, og ved avslutning av tiltaket må partikkelsperren fjernes på en måte som hindrer spredning av partikler. Dersom det påtreffes avfall/plast skal dette sorteres fra og leveres til godkjent avfallsmottak. Dersom det påtreffes avfall i overskuddsmasser skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

3.3 Prøvetaking av ny sedimentbunn

Det skal tas prøver av bunnssubstratet etter mudring. Dersom muddermasser etter mudring er forurenset av tilstandsklasse III – V etter tiltaksgjennomføringer skal det dekkes til med 30 cm. ikke-forurensete masser i tilstandsklasse I eller II. Det stilles krav til tfillingsmassene som følger punkt 4.2.

4 Utfylling av masser

4.1 Gjennomføring av utfyllingen

Utfylling av masser skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning, og skal gjennomføres så skånsomt som mulig med de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Teknologien skal vurderes ut fra sedimentenes beskaffenhet og videre håndtering, og skal også vurderes underveis i arbeidet. Kriterier for bytte av teknologi skal beskrives i internkontrollen. Arbeidene skal gjennomføres bak dobbel partikkelsperre, og det skal måles turbiditet ved utfylling av masser til fjorden.

Mengder og tidspunkt for utfylling av masser, samt utfyllingssted og hvilke masser som skal brukes skal loggføres og rapporteres, jf. vilkår 7. Oversikten skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

Tiltakshaver skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre at tiltaket medfører spredning og etablering av uønskede fremmede arter³.

4.2 Krav til utfyllingsmasser

Masser som skal benyttes til utfylling skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II i henhold til M-608/2016. Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter eller bygnings- og rivningsavfall som utfyllingsmasser. Dersom det påtreffes avfall skal dette sorteres fra og leveres godkjent avfallsmottak.

Utfyllingsmassene skal inneholde minst mulig plast. Tiltakshaver må stille krav til masseleverandører om et definert lavt vektinnhold av plast i massene, og etablere så god mottakskontroll som mulig for plast i masser på utfyllingsstedet. Brukes plast som kan flyte, må

³ Jf. Artsdatabanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no.

tiltakshaver etablere systemer for å hindre spredning ut av tiltaksområdet. Tiltakshaver må regelmessig overvåke plastforurensning og fjerne det som eventuelt har drevet i land.

5 Kontroll og overvåking

5.1 Overvåking

Tiltakshaver skal ha en tilstrekkelig turbiditetsovervåking til å avdekke eventuell spredning av forurensning i forbindelse med gjennomføring av tiltaket.

Under anleggsperioden skal det kontinuerlig tas prøver/målinger av:

- Turbiditet i minst en referansestasjon som ikke er påvirket av arbeidene.
- Turbiditet i minst en målestasjon som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger ca. 100 meter fra tiltaksområdet.

Måleprogram for turbiditet skal inngå i kontroll- og overvåkingsprogrammet. Turbiditet skal også kontinuerlig måles ved eventuelt utslipp av vann fra avvanning av mudrede masser.

Hvis turbiditeten overstiger 5 NTU over referansenivået i 20 minutter må tiltaket stanses til turbiditeten har gått ned under grenseverdien og problemene som førte til spredningen er løst. Ved teknisk stopp i turbiditetsmåler må arbeidet stanses. Det tillates ikke arbeider i sjø dersom turbiditetsmålere er ute av funksjon.

5.2 Kvalitetssikring av målingene

All prøvetaking, behandling og analyse skal utføres etter Norsk Standard (NS). Dersom NS ikke finnes, kan annen, utenlandsk/internasjonalt standard benyttes. Laboratorier/tjenester med relevant akkreditering skal benyttes der dette er mulig.

6 Støy/undervannsstøy

For utslipp av støy må tiltakshaver etterleve kravene i *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021), som vist til i reguleringsplanen.

- Tiltakshaver skal kunne dokumentere at det har blitt gjennomført vurderinger av behovet for støyreducerende tiltak i sammenheng med spredning av undervannsstøy.
- Det skal ikke utføres støyende tiltak i perioder hvor hensynskrevende arter er spesielt sårbare (f. eks gytevandring og gyte- og hekketid).
- Det skal alltid sprenge med forsinkelse ved flere ladninger – ikke simultant, for å redusere trykkløper.
- Det skal gjennomføres en mindre varselsprengning, slik at dyr i nærheten har mulighet til å rømme unna før støyaktiviteten begynner.
- Kontrollere og sjekke at det ikke er grupper av dyr i nærheten før støyaktiviteten begynner, f. eks flokker av fugl, marine pattedyr eller fiskestimer.

7 Rapportering

Det skal føres logg over resultater fra tiltaket og eventuelle uønskede hendelser og korrigerende tiltak.

Sluttrapport

En rapport fra arbeidet skal sendes Statsforvalteren senest 6 uker etter at tiltaket er avsluttet.

Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av tiltaket og utført arbeid.
- Beskrivelse av uønskede hendelser som har oppstått under arbeidene, og hvilke avbøtende tiltak som har blitt iverksatt.
- Angivelse av mudret område (angitt på kart med koordinater), tidspunkt for mudring og utfylling, samt mengde masse mudret og fylt ut og hvilke masser som ble brukt til utfylling.
- Beskrivelse av erfaring med utstyr, teknologi osv.
- Resultater fra turbiditetsmålinger og evt. vannanalyser.
- Dokumentasjon på at masser som har blitt fylt ut er rene i henhold til vilkår 5.2.
- Dokumentasjon på disponering av mudrede masser, evt. dokumentasjon på at mudrede masser er levert til godkjent mottak.

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
